

Lyömäsoittajana teatterissa

Kerrontaa kolmesta produktiosta

Juho Fabrin

Opinnäytetyö
Toukokuu 2013
Musiikin koulutusohjelma
Musiikkipedagogin
suuntautumisvaihtoehto

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Musiikin koulutusohjelma
Musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehto

JUHO FABRIN:

Lyömäsoittajana teatterissa
Kerrontaa kolmesta produktiosta

Opinnäytetyö 59 sivua, joista liitteitä 22 sivua
Toukokuu 2013

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on esitellä kolme viime vuosien aikana Suomessa toteutettua teatteritaiteen produktiota lyömäsoittajan näkökulmasta. Matka alkaa Tamperelaisen Sorin Sirkuksen vuoden 2011 joulushowsta, Nurjasta. Tämän jälkeen matkataan Törnävän kesäteatteriin, vuonna 2012 heinäkuussa pyörineen Peppi Pitkätossu- koko perheen musiikkinäytelmän tunnelmiin ja lopuksi Tampere-talossa syksyllä 2012 esitetyn Broadway-musikaali Annien pariin. Kerron jokaisen produktion lähtökohdat, sekä selostan erikseen työpisteideni elementit kuvia apuna käyttäen. Opinnäytetyön liitteistä löytyy nuotinnuksia, stemmoja sekä live-tallenteita produktioista. Pureudun myös produktiokohtaisesti sovitus-, sekä harjoittelu prosesseihin.

Toivon tästä opinnäytetyöstä olevan hyötyä lyömäsoittajalle, joka on ensi-kertaa lähdössä ottamaan osaa laajempaan teatteri- tai musikaali- produktion. Kuvien, kerronnan, nuottien ja musiikin toivon antavan inspiraatiota ja ideoita työhön sekä sen toteutukseen ja ratkaisuihin.

Asiasanat: lyömäsoittaja, teatteri, musikaali, produktio

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Music
Music Pedagogue

JUHO FABRIN:
Percussionist in theater
Three theatrical productions

Bachelor's thesis 59 pages, appendices 22 pages
May 2013

The aim of this Bachelor's thesis is to present three theatrical productions carried out in Finland during the past three years from the percussionist's point of view. The first production is the 2011 Christmas show, *Nurja*, by Sori Circus in Tampere. Next, *Peppi Pitkätossu* (Pippi Longstocking), the musical show for the whole family, which was staged by Törnävä Summer Theatre in July 2012 is presented next. Lastly, the thesis discusses the Broadway musical *Annie* presented at Tampere-hall in autumn 2012. The starting points for each production are clarified, and the elements of the percussionist's work space are introduced with the help of photos. Notations, parts, and live recordings are included in the appendices of the thesis. In addition, arrangement and practise processes are discussed.

I hope that this Bachelor's thesis would serve as a valuable tool for a percussionist who is participating in a larger theatrical or musical production for the first time. Hopefully the photos, descriptions, notations, and music will bring inspiration and ideas and solutions for work.

Key words: percussionist, theater, musical, produktion

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	6
2 SORIN SIRKUKSEN JOULUSHOW, NURJA.....	8
2.1. Katsaus Nurjaan.....	8
2.1.1 Harjoituskausi ja sovitus.....	8
2.1.2 Lyömäsoittajana Nurjassa.....	10
2.2. Työpiste.....	13
2.2.1 Kartta ja esittely.....	14
2.2.2 Lyömäsoittimien asettelu.....	15
2.3. Kaksi otetta Nurjasta.....	15
2.3.1 Vanne-numero.....	16
2.3.2 Ristiheitto-numero.....	17
3 TÖRNÄVÄN KESÄTEATTERI, PEPPI PITKÄTOSSU.....	18
3.1. Katsaus Peppi Pitkätossuun.....	18
3.1.1 Harjoituskausi ja sovitus.....	18
3.1.2 Lyömäsoittajana ulkoilmateatterissa.....	19
3.2. Työpiste.....	22
3.2.1 Kartta ja esittely.....	23
3.2.2 Lyömäsoittimien asettelu.....	24
3.3. Kaksi otetta Peppi Pitkätossusta.....	25
3.3.1 Huvikumpu-kappale.....	26
3.3.2 Rouva Ryöppyvaara-kappale.....	26
4 TAMPERE-TALO, BROADWAY-MUSIKAALI ANNIE.....	27
4.1. Katsaus Anniehen.....	27
4.1.1 Harjoituskausi ja sovitus.....	28
4.1.2 Lyömäsoittajana broadway-musikaalissa.....	29
4.2. Työpiste.....	31
4.2.1 Kartta ja esittely.....	32
4.2.2 Lyömäsoittimien asettelu.....	33
4.3. Kaksi otetta Anniesta.....	33
4.3.1 Kyllä kurjaa on.....	33
4.3.2 Oi New York.....	34
5 POHDINTA.....	35
LÄHTEET.....	36
LIITTEET.....	37
LIITE 1.....	37
LIITE 2.....	42

LIITE 3.....	46
LIITE 4.....	49
LIITE 5.....	52
LIITE 6.....	55
LIITE 7, CD-levy.....	59

1 JOHDANTO

Lyömäsoittajan työn luonne vaihtelee produktion, yhtyeen tai orkesterin luonteen mukaisesti. Pienessä yhtyeessä soittaminen rumpusetillä, mahdollisesti ilman kapellimestaria ja nuotteja, antaa lyömäsoittajalle roolin, jossa on tärkeää huolehtia kappaleiden tempojen vakaana pysymisestä, sekä luoda musiikin rytmille pohja. Suuressa sinfoniaorkesterissa työskentely jonkin nykymusiikin teoksen parissa puolestaan vaatii monesti useita lyömäsoittajia soittamaan samaan teokseen nuoteista lukien kapellimestarin johdolla. Tällöin lyömäsoittajan rooli on kurinalaisempi ja vähemmän dominoiva musiikin rytmiiikan kantamiselle, tietysti teoksesta riippuen. Teatteritaiteen puolella taas lyömäsoittajan, koko yhtyeen lomassa, on tärkeää keskittyä myös näyttelijöiden tai esiintyjien tekemään työhön sekä esiintymislavan tapahtumiin. Näytelmissä ja musikaaleissa useasti lavan tapahtumat sekä näyttelijöiden repliikit antavat lähtöjä eli iskuja musiikille.

Tässä opinnäytetyössä esiteltävät produktiot ovat kaikki teatteritaiteen alan produktioita. Kahdessa näistä, Nurjassa sekä Peppi Pitkätossussa, musiikki sävellettiin ja sovitettiin varta vasten esityksiä varten. Kummassakaan produktiossa en käyttänyt harjoittelussa tai esityksissä lainkaan nuotteja. Opinnäytetyön liitteistä (LIITTEET 1-4) löytyy molemmista produktiosta kahdesta kappaleesta tekemäni lyömäsoitinnuotinnus sekä live-tallenteet kyseisistä kappaleista produktioiden esityksistä CD-levyltä (LIITE 7). Lyömäsoittimille ei ole vakiintunut lyömäsoitinkäytäntöä (Martikainen, 2011). Itse toteutin nuotinnuksen kaksiaanisesti; kädet soittavat nuotit, joiden varsi osoittaa ylöspäin ja jalkojen työskentely on kirjoitettu nuottien varret alaspäin. Nuotinnukseen käytin Sibelius 7-nuotinnusohjelmaa. Toivon nuotinnuksesta ja siihen liittyvistä ratkaisuista olevan hyötyä lyömäsoittimia nuotintavalle henkilölle.

Kolmatta produktiota, Annieta, on taas esitetty maailmanlaajuisesti vuodesta 1977 lähtien. Esitettävä musiikki on siis ollut olemassa jo vuosikymmeniä. Tästä produktiosta ei ole äänitettä. Liitteistä löytyy kahden kappaleen esityksissä käyttämäni lyömäsoitinsstemmat (LIITTEET 5-6) muistiinpanojeni kera. Kerron opinnäytetyössäni jokaisen produktion harjoitus- ja sovituskaudesta sekä työhön liittyneistä käytännöistä. Jokaisessa produktiossa lyömäsoittimien asettelu rakentui rumpusetin ympärille. Selvitän seikkaperäisesti jokaisen työpisteeni instrumentit ja asettelun.

Opinnäytetyöni on hyvin käytännönläheinen ja rakentuu suurimmilta osin omien kokemusten ja tehdyn työn ympärille. Tavoitteeni on kerronnan, esittelyn sekä oman soiton nuotinnuksen kautta avittaa ja helpottaa samankaltaisiin työympäristöihin hakeutuvan lyömäsoittajan työtä ja ratkaisuntekoa eri tilanteissa.

2 SORIN SIRKUKSEN JOULUSHOW, NURJA

2.1. Katsaus Nurjaan

Ensimmäinen produktio kolmesta on Tampereen Nekalassa, Sorin Sirkuksen tiloissa, vuosien 2011 ja 2012 vaihteessa esitetty joulushow, Nurja. Esitys sai ensi-iltansa 25.11.2012 ja esityksiä oli kaikenkaikkiaan 17. Nurja oli teatterimainen sirkusesitys, jota musiikki kantoi ja säesti koko esityksen ajan. Joulushow:n yhtyeen kokoonpano oli seuraava:

Petteri Hyvärinen – kapellimestari, säveltäjä, kitarat, taustalaulu

Kielo Kärkkäinen – laulu, sello, kornetti, haitari, melodika, lyömäsoittimet

Tony Sikström – sähköbasso, kontrabasso, laulu

Joona Kukkola – kosketinsoittimet, taustalaulu

Juho Fabrin – rummut, lyömäsoittimet

Esityksen ohjaajana ja koreografina toimi Sorin sirkuksen sirkustirehtööri Taina Kopra.

Nurja oli unimainen kerronta työstä, joka pakenee todellisuutta mielikuvitusmaailmaan, Nurjaan, jossa hän kohtaa erilaisia hahmoja ja tilanteita. Tarinan seikkailussa vastaan tuli liskoja, lintuja, vinksahaneita tiedemiehiä, robotteja ja paljon muuta. Yhtye toimi juonellisesti Nurjan kuningattaren hovina. Kuningatarta esitti yhtyeen solisti Kielo Kärkkäinen. Esityksen juoni ja tarina kehitettiin tätä joulushowta varten. ”Toivon, että tämä sirkuksen, musiikin ja visuaaliset taiteet yhdistävä esitys antaa teille hetkeksi mahdollisuuden pompat pois arjesta.” (Kopra T. 2011, käsiohjelma) Kaikki produktiossa esiintyneet sirkustaiteilijat olivat nuoria alan harrastajia.

2.1.1 Harjoituskausi ja sovitukset

Lähtiessäni mukaan tähän kyseiseen produktioon en tiennyt mitä odottaa. Koska työympäristönä toimi sirkus, ei ollut varmuutta siitä, minkä luontoinen työni tulisi olemaan. Harjoituskaudemme yhtyeen kesken alkoi muutamaa kuukautta ennen ensi-

iltaa. Yhtyeemme kapellimestari Petteri Hyvärinen sävelsi esityksen musiikin kokonaisuudessaan. Harjoittelu rakentui säveltäjän kotona tekemien demo-nauhojen ympärille, eikä nuotteja sen koomin käytetty. Kaikki raakileet hyväksytettiin ensin esityksen ohjaajalla, Taina Kopralla. Aina ennen yhteisiä harjoituksia, jokainen oli saanut uudet raakileet itselleen kuunneltavaksi ja sisäistettäväksi. Itse käytin kannettavaa tietokonetta muistiinpanojen kirjaamiseen koko harjoituskauden. Säveltäjä antoi minulle melko vapaat kädet kappaleiden lyömäsoittannon suhteen. Demo-nauhoissa oli suuntaa antavia pohjia, joita sain muokata ja sovittaa omanlaisikseni. Omien näkemysten ja ideoiden tuominen osaksi musiikkia oli virkistävää ja inspiroivaa. Osa kappaleiden koukuista ja osista toki tuli säilyttää autenttisina. Hyvärinen oli itsekin aikoinaan soittanut lyömäsoittimia, joten hänen oli helppo näyttää kädestä pitäen visionsa kappaleisiin.

Yhtyeen harjoittellessa kappaleita keskenään oli työ mahdollista viedä vain tiettyyn pisteeseen asti. Tiedossa oli, että kappaleiden rakenteet tulisivat riippumaan täysin säestettävän numeron pituudesta ja tapahtumista. Vaikka kaikki sirkustaiteilijat olivat harjoitelleet numeroaan samojen demo-nauhojen päälle, joiden kanssa yhtye oli harjoitellut, olivat radikaalit muutokset kappaleissa väistämättömiä.

Kun yhtyeellä alkoi olla materiaalia hallussa, jokaista numeroa alettiin harjoitella esiintyjien kanssa erikseen. Osa kappaleista nivoutui numeroihin helposti jo ensisoitolla. Osaan taas tehtiin rakenteellisia muutoksia lisäämällä osa tai tahteja, kun toisia taas tuli lyhentää kestoltaan numeron kestoa vastaavaksi.

Harjoituskauden edetessä, kun jokainen numero oli yhdistetty jollakin tavoin siihen sävellettyyn kappaleeseen, aloitettiin läpimeno-harjoitukset. Joulushow:n kaarta ja kokonaisuutta alettiin pikkuhiljaa hahmotella ja suurimmat haasteet tulivat vastaan. Musiikki tuli sovittaa esitykseen siten, että se kantaisi esitystä sen alusta loppuun asti. Myös numeroiden väleissä oli paljon siirtymiä, jotka tuli täyttää musiikilla. Nopeastihan säveltäjämme sen usein tilanteessa hienosti ratkaisi, esimerkiksi käyttämällä kappaleissa toistuvia tarttuvia teemoja. Oli myös tärkeää, että tietyt tapahtumat olivat synkronoitu musiikin kanssa tarkasti. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii keilanumero, jonka lopussa viimeisen keilan tippuessa taiteilijan käteen, tuli kappaleen viimeinen koko orkesterin isku, tai tietyn kappaleen osan tuli lähteä samalla hetkellä, kun katosta roikkuvalla rekillä tapahtui tietty temppu. Esityksessä oli lukuisia kohtia, joita harjoiteltiin useita

kertoja synkronoinnin saavuttamiseksi. Ensi-illan lähestyessä harjoittelun tahti kiihtyi melkoisesti. Läpimenojen lisäksi harjoittelimme yhtyeellä jatkuvasti myös keskenämme. Yhtye jopa yöpyi muutamia öitä sirkuksen tiloissa.

Esityskaudella suurimmat haasteet aiheutti esiintyjän sairastuminen. Jokainen sirkuslainen esiintyi enemmän kuin yhdessä numerossa, joten esityksestä poissaolo vaikutti moneen kohtaukseen esityksen kulussa. Jokainen esiintyjä hallitsi virtuoottisesti oman lajinsa, joten tuuraaajia ei ollut saatavilla. Tämä tietysti kuului myös musiikissa. Sairastumis- tai loukkaantumistapauksen sattuessa joidenkin kappaleiden rakenteet muutuivat radikaalisti. Jokin numero saattoi myös jäädä kokonaan pois. Tiedon muutoksesta tultua, yhtye otti nopeasti numerossa esiintyvien taiteilijoiden kanssa uuden rakenteen haltuun. Näissä tilanteissa oli jälleen ensiarvoisen tärkeää kirjata muistiinpanoja muuttuneesta kokonaisuudesta.

Kappaleiden sovitus numeron mukaiseksi oli mielestäni tämän produktion raskain, mutta palkitsevin osa. Harjoitustunteja kertyi satoja, ja kun kappaleet olivat yhtyeellä hyvin hallussa, niitä oli helppo sovittaa ja muuttaa tilanteen vaatimalla tavalla. Kokoajan oli tärkeää olla valppaana ja keskittyä täydellä teholla siihen, mitä tekee.

2.1.2 Lyömäsoittajana Nurjassa

Hyvärisen säveltämä musiikki oli helposti lähestyttävää, vaikkakin paikoitellen melko haastavaa. Esityksen aikana kuulijalle välittyi musiikin eri tyylilajeja tangosta ja sambasta aina funkahtaviin ja rokahtaviin kappaleisiin saakka. Monipuolisuus oli mielestäni tärkeä valtti, joka luonnollisesti pakotti myös soittajan astumaan ulos omalta mukavuusalueeltaan. Tältä minusta ainakin aluksi tuntui, mutta harjoitustuntien lisääntyessä uudet tyylilajit ja koukkuisat välikkeet alkoivat sujua ja niiden sisäistäminen helpottua. Hyvärisen jatkuva kehoitus musikaaliseen soitantaan oli tärkeää.

Harjoituskauden aikana sain lyömäsoittajan asemassa myös uusia tehtäviä. Selvää oli, että rumpalin tehtävä on pitää tempo kurissa ja seurata kappaleisiin lähdöt, hidastukset ja lopetukset kapellimestarin johtamisesta, mutta sirkusympäristössä tuli keskittyä myös

siihen, mitä maneesilla tapahtuu. Lyömäsoittajan oli tärkeää merkata lavalla tapahtuvia temppuja ja tapahtumia iskuin tai tremoloin. Esimerkiksi keilojen heitot, ihmispyramidin valmiiksi saaminen tai erilaisten asennot köydellä roikkuessa olivat tärkeää tehostaa yleisölle myös kuulokuvallisesti. Tämä oli tietysti haastavaa, jos jokin temppu valmistui kappaleen ollessa juuri jollakin heikolla tahdinosalla tai suurta keskittymistä vaativassa koukkuisassa taitteessa. Liitteissä olevasta Ristiheittomumerosta (LIITE 2, tahti 124 ja LIITE 7, raita 2, ajassa 3:53) löytyy tällainen efekti.

Esityksiin liittyi myös muutamia normaalista poikkeavia käytäntöjä. Yhtye sijoittui lavarakenteissa suuren nukan ympärille. Lyömäsoittajan työpiste sijaitsi nukan sisällä, johon se sentin tarkkuudella mahtui. Tila oli suurimmilta osin suljettu ja kävi välillä hieman tukalaksi ilman kulun suhteen. Yhtye sijoittui myös juonellisesti näytelmään, joten rekvisiitat ja näytelmävaatteet kuuluivat toki asiaan. Esitysvaatteet olivat mittojen mukaan valmistetut kokopunaiset hovivaatteet. Ennen jokaista esitystä tuli myös käydä maskeerauksessa sekä peruukin laitossa. Aluksi normaalista poikkeava vaatetus ja peruukki tuntuivat soittaessa hieman oudoilta, mutta esitysten kuluessa, sekä ympäristöön että näytelmäasuun tottui.

Tämän produktion yhtyeessä soittaminen oli itselleni mieluista työtä. Työympäristön ilmapiiri yhtyeen sekä esiintyjien kesken oli lämmin, ja toisen tekemää työtä arvostettiin. Nurjassa yhtye säesti yhteensä 33 eri numeroa, siirtymää ja tapahtumaa.

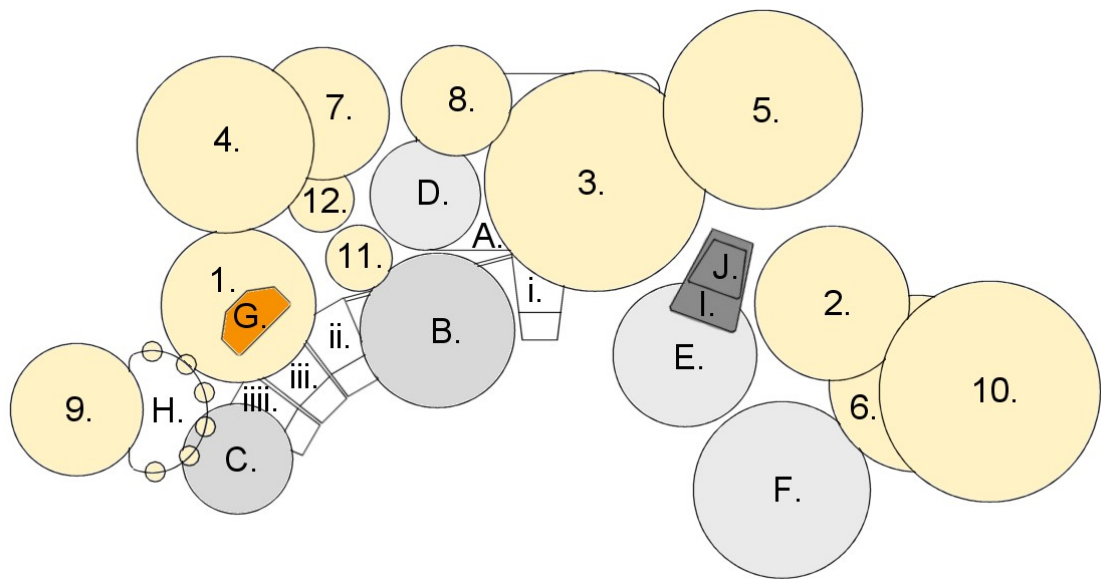
KUVA 1. Nukke, joka toimi esiintymislavana Nurjassa.

2.2. Työpiste

KUVA 2. Nurjassa käytettyjen lyömäsoittimien asettelu.

2.2.1 Kartta ja esittely

KUVA 3. Kartta Nurjassa käytettyjen lyömäsoittimien asettelusta.

A. 22” Tama RockstarDX – bassorumpu (pedaalit i. & ii.)

B. 14” Jackshop bubinga – pikkurumpu

C. 10” Jackshop custom - pikkurumpu

D. 10” Tama RockstarDX – tomtom-rumpu

E. 13” Tama RockstarDX - tomtom-rumpu

F. 16” Tama RockstarDX - tomtom-rumpu

G. Blokki, pieni

H. Tamburiini

I. Lehmänkello, iso

J. Lehmänkello, pieni

1. 14” Amedia Old School – hi-hat (pedaali iii.)

2. 14” Amedia Vigor Rock – hi-hat (pedaali iii.)

3. 20” Amedia Old School - ride-symbaali

4. 16” Amedia Galata - crash

5. 18” Amedia Vintage - crash

6. 16” Amedia Numan - crash, symbaalissa 'sizzle'-ketju

7. 12” Symrna SFX - splash

8. 10” Amedia Vigor Rock - splash

9. 12” Stagg SH - china

10. 20” Amedia Vigor Rock - china

11. 6” Wuhan - bell

12. 8” Amedia icebell – bell

2.2.2 Lyömäsoittimien asettelu

Nurjan musiikin säveltäjä, Petteri Hyvärinen, kertoi hyvissä ajoin ennen harjoituskauden alkua mieltymyksensä hieman erikoisempiin, ääniefektin oloisen äänen tuottaviin lyömäsoittimiin. Tästä innostuneena kokosin lyömäsoitin-kattaukseeni monenlaisia symbaaleja sekä efektejä. 14” pikkurummun (kirjain B) välittömästä läheisyydestä löytyi kaksi erilaista korkean äänen tuottavaa bell-symbaalia. Näiden avulla merkkasin myös monia tapahtumia lavalta numeroiden sekä siirtymien aikana. Oikealla kädellä, 13” tomtom-rummun yllä on kaksi lehmänkelloa alekkain, pienempi ja suurempi. Esityksen kulussa oli kohtia, joissa molmepia tuli soittaa yhdellä kädellä perättäin, joten asetteluratkaisu oli selvä. Käytin muutamassa numerossa myös toista hi-hatia. Oikealla kädellä (numero 2) löytyi ensisijaista hi-hatia hieman kirkkaamman äänen omaava, paksumpi hi-hat. Tämän pellit olivat kiinni kaapeli-hi-hat-telineessä, joka mahdollisti pellit sulkevan pedaalin asettamisen setin vasemmalle puolelle (pedaali iii). Kattauksesta löytyi myös harvinaisempi 10” pikkurumpu, johon komppasin countrymaisesti jojo-numeron sekä esityksen loppukumarrukset. Tässä, kuten muissakin kattauksissa jokainen instrumentti palveli omaa tarkoitustaan musiikissa ja oli tarkkaavaisesti sijoitettu oikealle paikalleen.

2.3. Kaksi otetta Nurjasta

Soitinten määrä ja niiden osuuksien sijoitus viivastolle on harkittava aina tapauskohtaisesti. Mitkään tiukat ohjeet eivät toimi joka tilanteessa, koska soittimistojen laajuus ja moninaisuus vaihtelevat paljon (Martikainen, 2011). Valitsin Nurjasta kaksi kappaletta, jotka nuotinsin tämän opinnäytetyön liitteiksi (LIITTEET 1 ja 2). Nuotinnus on tehty yksittäisen esityksen live-taltioinnin pohjalta. Taltioinnit nuotinnetuista kappaleista löytyvät myös liitteistä, CD-levyltä (LIITE 7, raidat 1 ja 2). Alla olevaan

nuottikarttaan on ohjeistettu nuotinnus ainoastaan näissä kahdessa kappaleessa käytetyille lyömäsoittimille, ei koko kattaukselle.

Nurja - nuotinnus

The image displays four staves of musical notation for percussion, each representing a different instrument or technique. The notation uses various symbols like 'x' for accents, dots for notes, and 'x' for crashes. Below each staff, the instrument name and its duration are listed.

Staff	Instrument/Technique	Duration
1	Hi-Hat, vasen jalka	
1	Bassorumpu, vasen jalka	
1	Bassorumpu, oikea jalka	
1	Tomtom, 16"	16"
1	Tomtom, 13"	13"
1	Virveli, 14"	14"
2	Tomtom, 10"	10"
2	China, 20"	20"
2	China, 12"	12"
2	Bell, 6"	6"
2	Bell, 8"	8"
2	Splash, 10"	10"
3	Splash, 12"	12"
3	Ride	
3	Ride, kupu	
3	Hi-Hat, suljettu	
3	Hi-Hat, avoin	
3	Crash, 16"	16"
4	Crash, 18"	18"
4	Crash, 16", sammutettu	16", sammutettu
4	Crash, 18", sammutettu	18", sammutettu

KUVA 4. Nuotinluku-ohje Nurjan kappaleisiin.

2.3.1 Vanne-numero

Tämä kolmijakoinen kappale säesti numeroa, jossa sirkustaiteilija pyöritti vanteita. Numero sijoittui esityksen kulussa alkuvaiheeseen. Kappaleen alusta, tahdeista 1-4 löytyvä 16" tomtomilla soitettu rumpurytmi oli osa siirtymää tätä numeroa kohden. Kappaleessa on melodioita ja elementtejä, jotka toistuivat muissakin numeroissa, aina kun tarinan lintuja esittävät taiteilijat olivat kohtauksessa mukana. Tahtien 13 ja 14 välistä löytyy metrinen modulaatio, jossa 16-osasta tulee 8-osa. Tällaiset elementit ovat yleisiä Hyvärisen tuotannossa.

Vanne-numeron lyömäsoitinnuotinnus, LIITE 1.

2.3.2 Ristiheitto-numero

Ristiheitto-numerossa muutama esiintyjä heitteli sekä otti vastaan tarinan päähenkilönä esiintynyttä tyttöä. Heittojen aikana ilmassa tehtiin voltteja ja muita temppuja. Tahdistä 124 löytyy symbaali-tremolo, jolla merkkasin numeron näyttävimmän heiton.

Tahtien 1-13 teema sekä niitä seuraava intro tahdeissa 14-25 olivat myös osa siirtymää edeltävästä numerosta tähän numeroon. Kappaleen 5/4-tahtiosoitus toi melkoisesti haastetta yhtyeen yhteissoittoon. Ristiheitto oli esityksen ensimmäisen puoliajan viimeinen numero.

Ristiheitto-numeron lyömäsoitinnuotinnus, LIITE 2.

3 TÖRNÄVÄN KESÄTEATTERI, PEPPI PITKÄTOSSU

3.1. Katsaus Peppi Pitkätossuun

Peppi Pitkätössu oli Törnävän kesäteatterissa, Törnävän saarella Seinäjoella esitetty kokoperheen musiikinäytelmä. Esitys sai ensi-iltansa 10.7.2012 ja esityksiä oli kaikenkaikkiaan 15. Näytelmä toteutettiin ulkotiloissa. Musiikilla oli suuri osa näytelmässä ja esitetty musiikki sävellettiin ja sovitettiin näytelmää varten. Yhtyeen kokoonpano oli seuraavanlainen:

Tony Sikström: kapellimestari, sävellys, piano, koskettimet, taustalaulu

Petteri Hyvärinen: basso, kitara, taustalaulu

Juho Fabrin: rummut, lyömäsoittimet

Esityksen ohjaajana toimi Viivi Saarela.

Peppi Pitkätossun roolia näytteli Nelli Ojapalo.

Näytelmä oli dramatisointi Astrid Lindgrenin Peppi-kirjojen pohjalta. Ensimmäinen Peppi-tarina sai alkunsa jo 1940 luvulla. Tarina kertoo Huvikumpu-nimisessä talossa asuvasta maailman vahvimmasta tytöstä, jolla on hevonen ja apina lemmikkeinä kotonaan. Pepin isä on merikapteeni ja äiti on enkelinä taivaassa. Hänellä on laukullinen kultarahoja, jota rosvokaksikko, Kukkanen ja Jymy-Juntunen yrittävät ryöväitä. Pepin parhaat ystävät ovat Huvikummun naapurissa asuvat Tommi ja Annika. (Wikipedia, 2013)

3.1.1 Harjoituskausi ja sovitus

Tieto oli, että koko heinäkuu 2012 vierähtää Pohjanmaalla, Seinäjoella. Törnävän kesäteatteri oli hoitanut näyttelijöille sekä yhtyeelle teatteri-alueen läheisyydestä majoituksen. Produktio-luontoinen työ oli siis taattua. Näytelmän musiikki jälleen, kuten Nurjassakin, sävellettiin produktiota varten. Jo tutuksi tulleella tavalla, työ alkoi säveltäjän, Tony Sikströmin itse tekemien demo-äänitteiden kanssa harjoittelulla ja

sisäistämisellä kesäkuussa 2012. Äänitteet olivat suuntaa antavia, joten komppeja ja soitannollisia ratkaisuja saattoi alkaa miettimään jo harjoittelun yhteydessä. Kappaleissa tulisi olemaan lukuisia eri solisteja näyttelijöiden keskuudesta. Nuotteja ei tässäkään produktiossa liiemmin käytetty.

Kesäkuun loppupuolella oli aika siirtyä soittimien kanssa Seinäjoelle. Työ alkoi paikan päällä, paikallisen ammattioppilaitoksen tiloissa, tiiviillä neljän päivän harjoittelujaksolla yhtyeen kesken, ilman solisteja. Päivät olivat pitkiä ja niiden aikana kappaleiden pohjat otettiin haltuun. Säveltäjä antoi melko vapaat kädet materiaalin muovaamiselle ja omanlaisekseen tuomiselle. Näin ollen oli jälleen oiva mahdollisuus käyttää omaa luovuutta ja omia ideoita kappaleiden rakennusaineina ja vaikuttaa täten musiikin sovitukselliseen puoleen. Yhtyeen kokoonpano oli melko pieni, vain kolme henkeä. Tämä varmasti osaltaan helpotti yhteissoiton sujuvuutta sekä materiaalin nopeaa nivoutumista tiiviiksi paketiksi.

Nopeasti ensimmäisten harjoituspäivien jälkeen yhtye siirtyi mukaan lavaharjoituksiin Törnävän saareen, lavasteisiin. Musiikkia sisältäneitä numeroita alettiin harjoitella näyttelijöiden kanssa yksitellen, mutta myös näytelmän läpimenot yhtyeen kanssa aloitettiin melko nopeasti, olihan ensi-iltaan enää alle kaksi viikkoa. Tässä harjoittelun vaiheessa musiikkiin tehtiin tarvittavat rakenteelliset muutokset. Kappaleisiin lisättiin tahteja ja fraaseja, joita toistettiin esityksessä, kunnes yhtye otti iskun jostakin sovitusta lavan tapahtumasta tai näyttelijän repliikistä jatkaa kappaleessa eteenpäin. Kapellimestarin seuraaminen kappaleiden kuluissa oli välttämätöntä ja harjoituksissa oli jälleen vitaalia kirjata ylös muistiinpanoja näytelmän kokonaisuuden rakenteen hahmottamiseksi.

3.1.2 Lyömäsoittajana ulkoilmateatterissa

Ulkoilmassa soittaminen oli mielestäni mukavaa vaihtelua ja loi hienon tunnelman. Auringon paistaessa työ sujuikin ongelmitta, mutta aina sää ei ollut suotuista. Tämä toi haastavia tilanteita työn lomaan. Yhtye sijoittui lavarakenteissa katettuun tilaan. Kunnon sateen yllättäessä tuli tilanteita, joissa instrumentit pääsivät kastumaan. Rakenteita tuli tilkkiä vuotokohdista ja riepuja piti ripustaa aukkoihin kastumisen estämiseksi. Toinen

aikaa ja vaivaa tuhraava ulkoilmasta johtuva tekijä oli instrumenttien sekä tekniikan siirto aina harjoituksiin ja esityksiin sekä niistä pois. Välillä lavasteissa oli myös melko kylmä, mutta kaksi lämpöpuhallinta pelastivat usein tilanteen. Öiksi arvokkaita instrumentteja ja laitteita ei tietenkään voinut ulkoilmaan jättää. Samoissa lavasteissa esitettiin samaan aikaan myös toista näytelmä, joka jo osaltaan velvoitti soittimien siirtoon. Rutiini oman työpisteen kasaukseen ja purkuun syntyi tosin nopeasti. Tätä helpotti suuresti teipillä tekemäni merkit työpisteeni alla olevaan mattoon.

Esityksissä oli tärkeää tunkea vuorosanoja ja tapahtumia näytelmän kohtauksista. Useaan kappaleeseen lähtö otti iskun jostakin repliikistä tai tapahtumasta lavalla. Lyömäsoittimet olivat myös yksinään tukemassa joitakin näytelmän kohtauksia. Esimerkiksi jokin jännittävä tilanne tarvitsi alleen virveli-tremolon tai jonkin vitsin päätteeksi tilanne vaati iskun lehmänkellosta.

Näytelmään sävelletty musiikki oli monipuolista ja sopivan haastavaa. Kappaleissa oli lainattuja tunnistettavia teemoja ja leikkisyyttä. Mielestäni myös tunnelmat kohtasivat saumattomasti kappaleiden ja niiden lomassa pyörineiden kohtauksien kesken.

Tämän produktion työnkuva lyömäsoittajan asemassa oli kuitenkin hieman laajempi, kuin aluksi osasin aavistaakaan. Suurimmilta osin tämä johtui siitä, että yhtye pääsi myös mukaan näyttelemään muutamaa kohtaukseen. Yhtye esitti koululaisia, merirosvoja sekä tätejä. Tästä johtuen oli esimerkiksi opeteltava soittamaan mekko päällä.

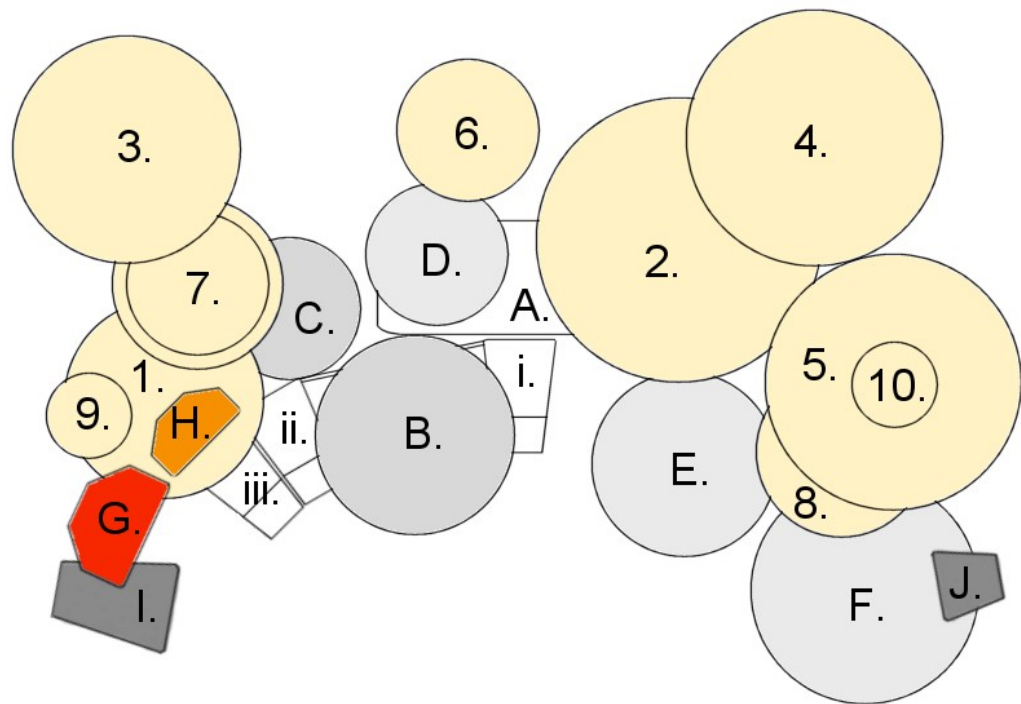
KUVA 5. Peppi Pitkätossun lavasteita yleisöstä katsottuna.

3.2. Työpiste

KUVA 6. Peppi Pitkätossussa käytettyjen lyömäsoittimien asettelu.

3.2.1 Kartta ja esittely

KUVA 7. Kartta Peppi Pitkätossussa käytettyjen lyömäsoittimien asettelusta.

- A. 20” Premier Heritage Club – bassorumpu (pedaalit i. & ii.)
- B. 14” Jackshop bubinga - pikurumpu
- C. 10” Jackshop custom - pikkurumpu
- D. 10” Premier Heritage Club - tomtom-rumpu
- E. 13” Premier Heritage Club - tomtom-rumpu
- F. 16” Tama RockstarDX - tomtom-rumpu
- G. Blokki, iso
- H. Blokki, pieni
- I. Lehmänkello, iso
- J. Lehmänkello, pieni
- 1. 14” Amedia Old School – hi-hat (pedaali iii.)
- 2. 20” Amedia Old School - ride-symbaali
- 3. 16” Amedia Galata - crash
- 4. 18” Amedia Vintage - crash
- 5. 18” Amedia Vigor Rock - crash
- 6. 10” Amedia Vigor Rock - splash
- 7. 12” Stack; 12” Amedia Classic – china & 10” Symrna SFX – splash päällekkäin
- 8. 12” Stagg SH - china

9. 6” Wuhan - bell

10. 8” Amedia icebell – bell

3.2.2 Lyömäsoittimien asettelu

Peppi Pitkätossun lyömäsoitinkattauksessa on paljon samoja instrumentteja, joita käytin Nurjassa. Alunperin tarkoitukseni oli lähteä tekemään kyseistä produktiota melko pienellä kattauksella. Yhtyeen harjoitusten lomassa kuitenkin laajensin työpistettäni kappaleiden sitä vaatiessa. Nurjassa tuli tutuksi yhdistää erilaisia efektejä ja oudon kuuloisia lyömäsoittimia musiikkiin, ja niin tein tässäkin produktiossa. Esitys oli lapsille suunnattu ja ajatuksena tämäkin innoitti lisäämään kattaukseen erilaisia mielenkiintoisen kuuloisia instrumentteja.

Vasemmalta puolelta, hi-hatin päältä, löytyy kaksi blokkia, suurempi ja pienempi (numerot G ja H). Niille ominainen kopiseva ääni sopi hienosti muutamiin siirtymäkohtiin kappaleissa.. Hi-hatin oikealle puolelle asetin Stackin (numero 7). Sillä tarkoitan kahta päällekkäistä symbaalia, jotka yhdessä tuottavat terävän piiskamaisen äänen. Edellämainitut instrumentit sekä bell (numero 9), lehmänkello (kirjain I) sekä 10” pikkurumpu (kirjain C) muodostivat yhdessä kattauksen sisällä olevan pienemmän lyömäsoitinkattauksen. Kuten jo aiemmin mainitsin, muutamassa numerossa oli tahteja tai fraaseja, joita toistettiin, kunnes lavalta tuli isku repliikistä, tahi tapahtumasta jatkaa kappaleessa eteenpäin. Näissä paikoissa varioin soittoa mielelläni nimenomaan mainitsemallani pienemmällä kattauksella. Oikealta puolelta löytyy puolestaan 12” china (numero 8) sekä 8” bell (numero 10), joiden soitto liittyi monesti 13” ja 16” tomtomien sisältävän fillin tai fraasin lopetukseen.

Rumpusetin pohja (numerot 1, 2, 3, 4, sekä kirjaimet A, B, C, D, E ja F) ovat lähellä Nurjassa käyttämäni asettelua. Kappaleiden kompit ja pohjat oli luontevaa soittaa tällä asettelulla.

3.3. Kaksi otetta Peppi Pitkätossusta

Kuten Nurjasta, myös Peppi Pitkätossusta löytyy opinnäytetyön liitteistä kaksi nuotintamaani kappaletta (LIITTEET 3 ja 4) esityksen live-taltioinnin (LIITE 7, raidat 3 ja 4) pohjalta. Alla olevassa nuotinnuksessa jälleen vain kappaleissa käytettyjen lyömäsoittimien nuotin luvun ohje, ei koko kattauksen.

Peppi Pitkätossu - nuotinnus

The musical notation for Peppi Pitkätossu consists of five staves, each representing a different set of percussion instruments. The notation uses various symbols: vertical lines with 'x' for cymbals, solid dots for tom-toms, vertical lines with dots for bells, vertical lines with 'x' for ride cymbals, vertical lines with asterisks for crashes, vertical lines with triangles for blocks, and a vertical line with a circle for a splash cymbal. The notation is organized into five measures, each corresponding to a staff.

Measure	Instrument	Size
1	Hi-Hat, vasen jalka	
2	Bassorumpu, vasen jalka	
3	Bassorumpu, oikea jalka	
4	Tomtom, 16"	16"
5	Tomtom, 13"	13"
6	Virveli, 14"	14"
7	Virveli, 14", side stick	14"
8	Tomtom, 10"	10"
9	Virveli, 10"	10"
10	Stack, 12"	12"
11	Lehmänkello, pieni	
12	Splash, 10"	10"
13	Bell, 6"	6"
14	Bell, 8"	8"
15	Ride	
16	Ride, kupu	
17	Hi-Hat, suljettu	
18	Hi-Hat, avoin	
19	Crash, 16"	16"
20	Crash, 18"	18"
21	China, 12"	12"
22	Blokki, matala	
23	Blokki, korkea	
24	Virveli, 14", ghost-nuotti	14"
25	Crash, 16", sammutettu	16"
26	Crash, 18", sammutettu	18"

KUVA 8. Nuotinluku-ohje Peppi Pitkätossun kappaleille.

3.3.1 Huvikumpu-kappale

Huvikumpu-kohtaus sijoittuu esityksen kulussa alkuvaiheeseen. Ennen kappaletta Peppi esittelee Toimmille ja Annikalle, kuinka tapaa laittaa itsensä nukkumaan. Äänitteellä kappaleen alussa kuuluva Pepin karjahdus oli isku yhtyeelle lähteä soittamaan kappaletta.

Huvikumpu-kappaleen lyömäsoitinnuotinnus, LIITE 3.

3.3.2 Rouva Ryöppyvaara-kappale

Tässä kohtauksessa lapsia vihaava Rouva Ryöppyvaara esittää oman kappaleensa. Esityksessä kappale sijoittui toiselle puoliajalle. Ennen kappaleen alkua yhtye pukeutui mekkoihin ja soitti myös ne yllänsä. Kappaleen jälkeisessä kohtauksessa yhtye esitti Rouva Ryöppyvaaran hienojen rouvien seuruetta teekutsuilla. Kohtaus sijoittui näytelmässä toiselle puoliajalle.

Kappaleen rytmiikassa on selvästi kuultavissa vaikutteita sambasta, ensimmäisen kerran tahdistu 25 eteenpäin.

Rouva Ryöppyvaara-kappaleen lyömäsoitinnuotinnus, LIITE 4.

4 TAMPERE-TALO, BROADWAY-MUSIKAALI ANNIE

4.1. Katsaus Anniehen

Annie, viimeinen esiteltävistä produktioista, oli Tampere-talon isossa salissa syksyllä 2012 esitetty broadway-musikaali. Esitys sain ensi-iltansa 13.9.2012 ja esityksiä oli kaikenkaikkiaan 10. Musikaalin yhtyeen kokoonpano oli seuraavanlainen:

Tony Sikström – esityskapellimestari, piano, koskettimet

Ilona Heinonen – orkesterisovitus, pasuuna

Antero Salonen- trumpetti, flyygelitorvi

Katariina Kontu – käyrätorvi,

Petri Nieminen – huilu, klarinetti, tenorifoni

Tuomas Heinonen – klarinetti, bassoklarinetti, alttofoni

Eero Kolari - tuuba

Juho Fabrin – lyömäsoittimet

Vastaavana kapellimestarina ja musiikkituottajana toimi Eeva Kontu.

Alkuperäisen musiikin on säveltänyt Charles Strouse.

Annien roolia näytteli Ronja Alatalo.

Annie on 1930-luvulle sijoittuva tarina kertoo 11-vuotiaasta orvosta työstä, joka asuu ilkeän neiti Hanniganin johtamassa orpokodissa. Annie saa kuitenkin tilaisuuden viettää joulun rikkaan Oliver Warbucksin luona, joka auttaa Annieta selvittämään vanhempiensa kohtaloa ja lopulta myös adoptoi tytön. Esitys sai ensi-iltansa broadwayllä vuonna 1977 ja voitti samana vuonna seitsemän Tony-palkintoa, muiden muassa parhaan musikaalin palkinnon. Annie pohjautuu vanhaan sarjakuvaan nimeltään Little Orphan Annie (Krishon, 2012).

4.1.1 Harjoituskausi ja sovitukset

Annie oli tässä opinnäytetyössä esiteltävistä produktioista ainut, johon musiikki oli jo aiemmin sävelletty. Harjoituksissa sekä esityksissä käytettiin nuotteja (LIITTEET 5 ja 6). Harjoituksia pelkän yhtyeen kesken ei tässä produktiossa ollut lainkaan. Ensimmäiset harjoitukset, paria viikkoa ennen ensi-iltaa, olivat jo näyttelijöiden kanssa lavalla. Harjoituksia oli yhteensä kymmenkunta. Asiat etenivät nopeasti ja muistiinpanojen teko omaan nuottiin oli tärkeätä. Näistä seikoista johtuen stemmaan tutustuminen ennen harjoituskauden alkamista oli tärkeää. Musiikista löytyi äänitteitä, joiden kanssa kappaleita saattoi itsenäisesti harjoitella.

Koska musikaalin musiikki on alunperin sävelletty monikymmen-henkiselle orkesterille, oli sanomattakin selvää, että sen toteuttaminen kahdeksalla muusikolla tulisi olemaan sovituksellisesti suuri haaste. Sovittaja Ilona Heinonen teki etukäteen suuren työn sovittaessaan musiikin kokoonpanollemme. Kompromisseja oli tehtävä paljon. Lyömäsoitinstemma oli suuntaa antavaa ja paljon oli jätetty kirjoittamatta. Pääosin bassorummun sekä virvelirummun syke oli kirjoitettu ulos. Tämä antoi mahdollisuuden tuoda maltillisesti omaa näkemystä musiikkiin, mutta oikean tyyliä ja tunnelman säilyttämiseksi kuuntelin paljon alkuperäisiä Broadway-äänitteitä musikaalista. Yllätyin musiikin suhteen siinä, kuinka paljon samoja kappaleita ja niiden teemoja kerrattiin kokonaan uusilla samankaltaisilla kappaleilla sekä repriiseillä.

Alkuperäisessä kokoonpanossa on kolmesta neljään lyömäsoittajaa, nyt siis vain yksi. Soitin pääosin rumpusettiä, mutta myös kellopelejä, aina kun se oli mahdollista. Stemmassani oli jätetty paikkoja myös patarummuille sekä xylofonille, mutta pinta-alaltaan neljän neliömetrin kokoinen alue työpisteeni alla jo karsi paljon instrumenteista pois tilan puolesta. Patarumpuja merkkasin joissakin kappaleissa tomtom-rummuilla (LIITE 6, tahdit 104-106). Annien musiikki oli pääosin kevyttä swing-, humppa- ja beat poljentoista musiikkia. Kokonaisuudessaan esitykseen mahtui 30 musiikkia sisältävää kohtausta.

4.1.2 Lyömäsoittajana broadway-musikaalissa

Lyömäsoittajan työssä toimiminen tässä produktiossa oli mielestäni avartava kokemus. Tampere-talon puitteet ja esityksissä käytetyt massiiviset lavasteet antoivat vankan pohjan musikaalin rakentamiselle. Ammattimaisessa ympäristössä työskentely ja hieman suuremman kokoonpanon kanssa soittaminen laittoivat keskittymään työhön yhä kovemmin. Tässä produktiossa kapellimestarin merkitys yhtyeessä oli esiteltävistä produktioista merkittävin yhtyeen koon ja lukuisten hidastuksien tähden.

Erityisen mielenkiintoiseksi elementiksi musikaalia työstäessä nousi tuuban merkitys yhtyeessä. Musikaalissa oli monia kappaleita, joissa oli suora eteenpäin vievä poljento. Tuuba toimi ikäänkuin bassona, joka seuraili bassorummun rytmejä ottaen samalla osaa kappaleen harmoniaan. Tuuba ja rummut toimivat tällä tavoin hyvin yhteen musikaalin aikana.

Orkesteri soitti esitykset pitkulaisella lavarakenteella, joka myös liikkui esityksen aikana. Toinen puoliaika alkoi kohtauksella, jossa Annie lauloi kappaleen radion suorassa lähetyksessä yhtyeen säestämänä. Kohtauksen loputtua yhtyeen lava alkoi soiton lomassa liikkua takaisin kohti lavan takaosaa, missä se muutoin sijaitsi. Esiintymisasuna yhtyeellä oli mittojen mukaan tehdyt hopeiset liivit.

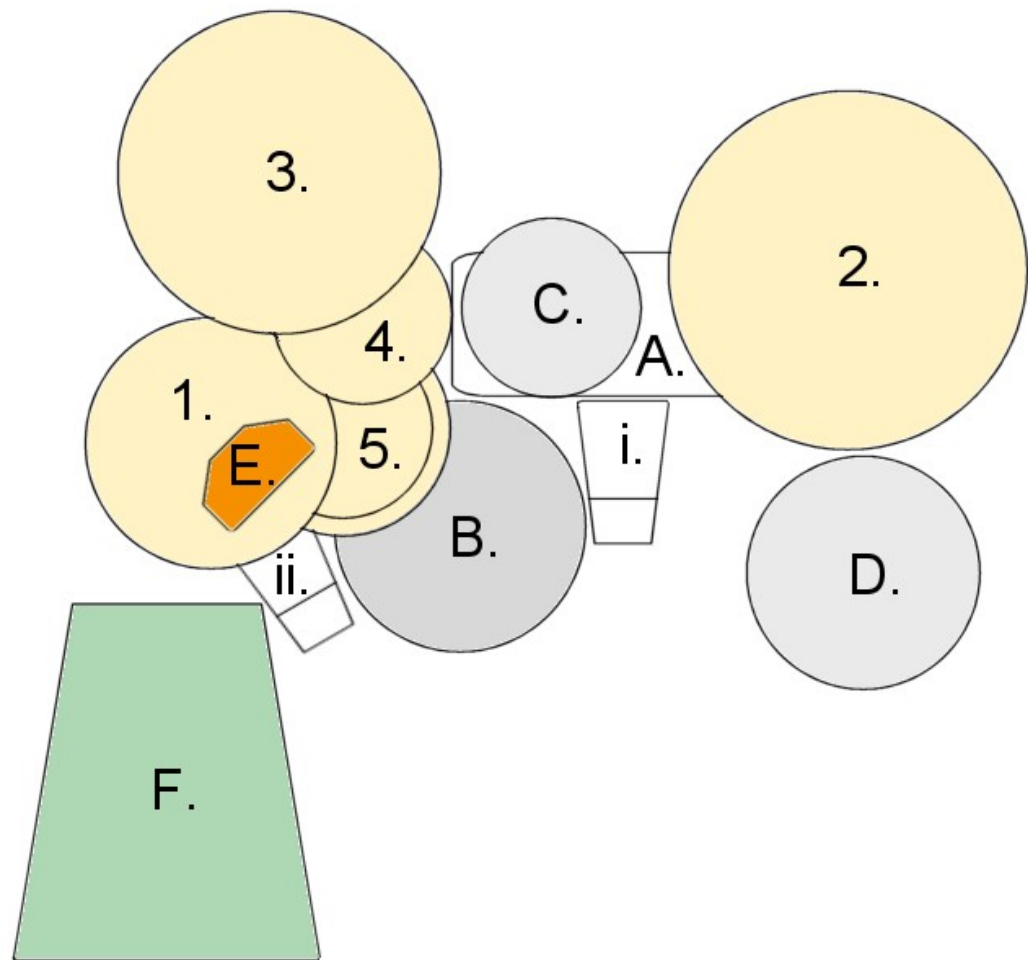
KUVA 9. Annien harjoitukset käynnissä Tampere-talossa.

4.2. Työpiste

KUVA 10. Annie-musikaalissa käytettyjen lyömäsoittimien asettelu.

4.2.1 Kartta ja esittely

KUVA 11. Kartta Anniessa käytettyjen lyömäsoittimien asettelusta.

A. 20” Premier Heritage Club – bassorumpu (pedaali i.)

B. 14” Jackshop bubinga - pikurumpu

C. 10” Premier Heritage Club - tomtom-rumpu

D. 13” Premier Heritage Club - tomtom-rumpu

E. Blokki, pieni

F. Kellopeli

1. 14” Amedia Old School – hi-hat (pedaali ii.)

2. 20” Amedia Old School - ride-symbaali

3. 18” Amedia Vintage - crash

4. 10” Amedia Vigor Rock - splash

5. 12” Stack; 12” Amedia Classic – china & 10” Symrna SFX – splash päällekkäin

4.2.2 Lyömäsoittimien asettelu

Kattaukseni Anniessa oli huomattavasti pienempi kuin Nurjassa ja Peppi Pitkätossussa. Annien hyvin perinteinen, 1930-luvun tapahtumiin sijoittuvaa tarinaa kantava musiikki hoitui sovitusratkaisuiden jälkeen pienellä instrumenttikattauksella. Hi-hatin päällä oli jo tutuksi tullut pieni blokki (kirjain E.), jolla korostin muutamia orkesterin yhteisiä isku-paikkoja. Sen oikealla puolella oli 10” splash symbaali (numero 4.), joka sopi hyvin soitetun musiikin tyyliin korostamaan fraasien alkuja. Välittömästä läheisyydestä löytyy myös Peppi Pitkätossussa käyttämäni stack (numero 5.), jolla merkkasin cabasan soittoa kappaleessa Oi New York (LIITE 6, tahdit 10-18). Asettelusta löytyi myös kellopeli (numero F.), jonka asetin kattauksen vasempaan reunaan, nuottitelineen alapuolelle. Esimerkki kellopeli-paikasta löytyy kappaleesta Kyllä Kurjaa On (LIITE 5, tahdit 41-54)

4.3. Kaksi otetta Anniesta

Opinnäytetyön liitteistä (LIITE 5 ja LIITE 6) löytyy lyömäsoitinstemmat kahdesta Annien kappaleesta. Nuotit ovat skannattu esityksissä käyttämästäni stemma-vihkosta. Nuoteissa näkyy myös harjoituskaudella tekemäni jokseenkin epäselvät muistiinpanot. Äänitettä tästä produktiosta ei ole.

4.3.1 Kyllä kurjaa on

Alkuperäisesti 'T's a Hard Knock Life'-niminen teos on yksi tunnetuimmista musikaalin kappaleista. Sen esittää musikaalissa orpokodin lapset Annien johdolla. Kohtaus sijoittui musikaalissa ensimmäisen puoliajan alkupuolelle.

Kyllä kurjaa on – kappaleen lyömäsoitinstemma, LIITE 5.

4.3.2 Oi New York

Kappaleen esittää tarinan hahmo Oliver Warbucks kertoen Annielle New Yorkista. Kappaleesta löytyy myös pienimuotoinen rumpusoolo-pätkä (LIITE 6, tahdit 67-69). Kohtaus sijoittui musikaalissa ensimmäisen puoliajan loppupuolelle.

Oi New York – kappaleen lyömäsoitinstemma, LIITE 6.

5 POHDINTA

Alkaessani pohtia aihetta opinnäytetyölleni, aloin tarkastella ensimmäisenä käsitettä 'opinnäytetyö'. Esiin nousi väistämättä sanat oppi, näyte ja työ. Tämän ajatuksen kautta päätin tehdä raporttini jo tehdystä työstä, siinä opituista seikoista sekä antaa näytteitä nuotein ja kuvin havainnollistaakseni kokonaisuutta. Aiheen rajausta on ollut tämän opinnäytetyön haastavin osuus. Prosessin aikana lisäsin ja poistin jatkuvasti osa-alueita ja pienempiä kokonaisuuksia, jotka olisi hyvä liittää työhön tai jättää siitä pois. Työtä ja siihen liittyviä seikkoja olisi voinut selostaa ja kuvittaa vaikka kuinka laajalti, mutta tämä on kokonaisuus johon päädyin.

Produktio-luontoinen työ on hyvin raskasta, mutta palkitsevaa työtä. Jokainen esittelemästäni kolmesta työrupeamasta oli sekä henkisesti että fyysisesti raskas jakso. Vastaan tulleet haasteet ja kiireelliset aikataulut olivat kuluttavia, eikä aikaa rauhoittumiselle juuri riittänyt. Kaikki projektit olivat luonteeltaan erilaisia, mutta opettivat jokainen saman asian; ole kärsivällinen. Lopulta esityskausia varten tehdyn työn konkretisoituminen ja esityksistä saatu positiivinen palaute palkitsi suuresti jokaisessa produktiossa. Saavutetut kokemukset, kapellimestarin kanssa soittaminen, sovitus- ja harjoitteluprosessit sekä adaptoituminen eri tilanteissa varmasti helpottavat tulevien produktioiden työtä lyömäsoittajan asemassa.

Oman soiton jälkeenpäin nuotintaminen osoittautui hieman työläämmäksi, kuin aluksi ajattelin. Olin tullut soittaneeksi paikoitellen melko haastavia välikkeitä ja siirtymiä, joiden korvakuulolta nuoteiksi ”blokkaaminen” vei tovin aikaa. Nuotinnusprosessi oli mielenkiintoinen ja opettavainen. Ensin tuli miettiä tarkkaan, kuinka eri instrumentit sijoittaa viivastolle. Tärkeätä oli myös saada nuottikuva mahdollisimman selkeäksi, jolloin ratkaisu kaksiaäänisestä kirjoittamisesta osoittautui parhaaksi.

Opinnäytetyön teko oli mielestäni opettavainen harjoitus suuremman kokonaisuuden kokoamisesta ja jäsentelystä. Hieman kiire loppua kohden tuli, mutta niinhän sen kuuluukin.

LÄHTEET

Kopra T., 2011. Nurjan käsiohjelma. Sorin sirkus.

Martikainen O. 2011. Lyömäsoittimet. WWW-sivu. Luettu 30.4.2013
<http://www2.siba.fi/lyomasoittimet/>

Wikipedia. 2013. Peppi Pitkätossu. WWW-sivu. Luettu 3.5.2013
http://fi.wikipedia.org/wiki/Peppi_Pitk%C3%A4tossu

Krishon J., 2012. Uutinen. WWW-sivu. Luettu 4.5.2013
<http://www.examiner.com/article/annie-opens-on-broadway>

Annie. 2011. WWW-sivu. Luettu 4.5.2013
<http://www.annie.fi/>

LIITTEET

1(5)

LIITE 1. Nurja – Vanne-numeron lyömäsoitinnuotinnus

Percussion

Vanne-numero

Petteri Hyvärinen

♩ = 130

The musical score for the Vanne-numero percussion part consists of 40 measures, divided into two systems of 20 measures each. The notation is written on a single staff with a treble clef and a 4/4 time signature. The tempo is marked as ♩ = 130. The score includes various percussion symbols, including snare drum (H), cymbal (X), and tom-tom (O). Dynamics range from *ff* (fortissimo) to *p* (piano). The score is marked with measure numbers 1, 5, 10, 14, 18, 22, 26, 30, 34, and 38. The first system ends with a double bar line and a 12/8 time signature change. The second system ends with a double bar line and a 12/8 time signature change.

1 *ff*

5 *mf*

10

14

18 *f*

22

26

30

34 *p* *f*

38 *p* *f*

2

42 *p*

46 *mf*

50

54

58

62

66 *mp*

69

70

74 *f*

78

The musical score consists of two staves. The first staff begins at measure 42 with a piano (*p*) dynamic. It features a series of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests. The second staff begins at measure 46 with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. It continues the melodic and harmonic development with similar rhythmic patterns. The third staff begins at measure 50 and continues the piece. The fourth staff begins at measure 54. The fifth staff begins at measure 58. The sixth staff begins at measure 62. The seventh staff begins at measure 66 with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The eighth staff begins at measure 69. The ninth staff begins at measure 70. The tenth staff begins at measure 74 with a forte (*f*) dynamic. The eleventh staff begins at measure 78. The score concludes with a double bar line at the end of the eleventh staff.

82

86
mf

89

92

95

98

101

104

107

110

113

4

116

$\text{♩} = \text{♩}$

mf

119

OPEN HI-HAT SLOWLY

f

123

127

131

mf

135

139

143

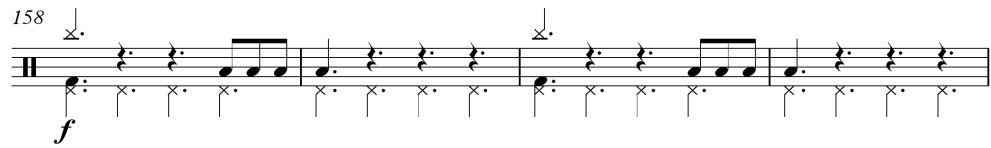
147

151

155

mp

5

LIITE 2. Nurja – Ristiheitto-numeron lyömäsoitinnuotinnus

Percussion

Ristiheitto-numero

Petteri Hyvärinen

$\text{♩} = 84$

mf

5

8

11

15

10 25

mf

28

32

36

40

44

2

48

mp

52

56

mf

60

mp

64

68

mf

72

76

80

84

mp

88

mf

The musical score is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat. The tempo is marked '2'. The score includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings such as 'mp' (mezzo-piano) and 'mf' (mezzo-forte). The score is divided into measures by bar lines, with measure numbers 48, 52, 56, 60, 64, 68, 72, 76, 80, 84, and 88 indicated at the beginning of each line. The score ends with a double bar line at measure 88.

92 3

96

mp

100

f

104

108

112

116

mf

120

124

128

132

f

4

136

139

142

145

148

151

154

rit.

ff

The musical score consists of seven staves of music, each representing a measure from 136 to 154. The notation is dense, with many beamed eighth and sixteenth notes. Above the staff, there are 'x' marks indicating specific notes or rests. The piece ends with a double bar line and a 'rit.' (ritardando) marking below the staff.

LIITE 3. Peppi Pitkätossu – Huvikumpu-kohtauksen lyömäsoitinnuotinnus

Percussion

Huvikumpu

Tony Sikström

♩ = 120

f

4

7

10

13

17

♩ = 90

rit.

♩ = 120

p

f

21

25

29

33

2

37

41

45

49

mp

54

60

f

63

66

69

72

p *mf* *p* *mf*

77

p *f*

80 3

84

88

rit.

LIITE 4. Peppi Pitkätossu – Rouva Ryöppyvaara-kohtauksen lyömäsoitinnuotinnus

Percussion

Rouva Ryöppyvaara

Tony Sikström

rubato $\text{♩} = 105$

7

mf

13

17

21

25

mf

28

31

34

38

f

41

2

44

47

50

52

55

58

61

64

67

71

75

mf

f

mf

f

f

mp *f*

79

82

LIITE 5. Annie – skannaus kappaleen Kyllä kurjaa on lyömäsoitinstemmasta

PERCUSSION
TIMPANI
XYLOPHONE
GLOCKENSPIEL
DRUM SET

4 - KYLLÄ KURJAA ON

STILLES
KOVATempo
TONY
HH jo alusta
2 TIMES (2) 8x4 SAFETY 4 REPLA-SAFETY 4

PERCUSSION

DRUM SET

2-9 8 10-13 4 15-18 4

19 3 X

PERC. (20) TIMPANI (MODERATO (IN 4) TO XYL.

Dr. (CLOSED HH) mf

25 XYLOPHONE TIMPANI

PERC.

Dr.

31 (31)

Timpr.

Dr. sf sf sf sf

38 KEUC! To GLOCK. (41) GLOCKENSPIEL Dm/A p

Timpr.

Dr.

43 Cm/G Bbm/F

GLOCK.

Dr.

V.S.

2

4 - KYLLÄ KURJAA ON -
PERCUSSION, TIMPANI, XYLOPHONE, GLOCKENSPIEL, DRUM SET

46

GLOCK. *F#* *Ebm/F#*

Dr.

49 **(49)** *Hm/F#* *Am/E*

GLOCK.

Dr.

53 *Gm/D*

GLOCK.

Dr. *Drum Set (SD)* *RIDE*

57 **(59)** JUUREVAA!

GLOCK.

Dr. *mf*

64 **(67)** BELLS!

GLOCK. *p*

Dr.

70 *To Timb.*

GLOCK.

Dr. *f*

VAMP (HH)

4 - KYLLÄ KURJAA ON - 3
PERCUSSION, TIMPANI, XYLOPHONE, GLOCKENSPIEL, DRUM SET

76
Timp. p f
Dr. p f

81
Timp.
Dr.

86 (86)
Timp.
Dr. mp

92 (94)
Timp. sfz f
Dr. ff sfz f

98
Timp.
Dr. (Cym)

103
Timp. sfz
Dr. sfz

2

12 - OI NEW YORK -
GLOCKENSPIEL, TIMPANI, DRUM SET

53

Dr.

58

Dr.

62

Dr.

66 (66)

Dr.

70

Dr. *pp* *mf*

76

GLOCK.

Dr.

82 (82)

GLOCK.

Dr.

88

LITE FILL

Dr.

90 (90)

(HH)

mf

(BELL OF CYM)

12 - OI NEW YORK -
GLOCKENSPIEL, TIMPANI, DRUM SET

92 Dr. 3

95 Dr. 1

99 Dr. 2 (100) *mp* RIDE / SAME TEMPO

103 Timp. TOM

Dr.

107 Dr. (108) DOUBLE TIME KEV-T (4)

115 Dr. (116) SWING HH (CLOSED HH)

122 Dr. LITE FILL DOUBLE TIME (124) (4)

128 Dr. 4

130-133

4(4)

4

12 - OI NEW YORK -
GLOCKENSPIEL, TIMPANI, DRUM SET
(SMALL CRASH CYM)

Dr. 134 *mf* SD FKL

Dr. 138

Dr. 143 (4)

Dr. 148 *f* MATTO TONY DHTAA 4

Dr. 155 TO GLOCK. *ff* ON CUE JUMP TO m. 161
(156) VERY SLOW - IN 2 (160) 7
156-159 160-166

GLOCK. 167 *p* GLOCKENSPIEL

GLOCK. 173 TO TIME. ON CUE ~~TIMPANI~~ CYMB
f MATTO PIALLE
Nopce

LIITE 7. CD-levy. Live-tallenteet nuotinnetuista kappaleista Nurjasta ja Peppi Pitkätossusta.

Kappaleet:

1. Nurja – Vanne-numero
2. Nurja – Ristiheitto-numero
3. Peppi Pitkätossu – Huvikumpu-kohtaus
4. Peppi Pitkätossu – Rouva Ryöppyvaara-kohtaus